

Sygn. akt IV CSK 584/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku K. P.-P.

o zmianę postanowienia Sądu Rejonowego w B.

z dnia 1 października 2008 r., w sprawie sygn. akt I Ns [...]

z wniosku K. P.-P.

przy uczestnictwie T. Ł., J. B. i Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa
Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa O.

o ustanowienie drogi koniecznej

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 marca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w S.

z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt IV Ca [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestnika T. Ł. kwotę
120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach może zostać oparte rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 13 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w S. oddalił apelację wnioskodawcy K. P. P. od postanowienia Sądu Rejonowego w L. wydanego w dniu 12 lipca 2013 r. w sprawie o zmianę postanowienia (z dnia 1 października 2008 r.) ustanawiającego służebność drogi koniecznej na rzecz kaźdoczesnego właściciela nieruchomości stanowiącej obecnie własność wnioskodawcy.

Wnioskodawca K. P. P. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Apelacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 3, 4 k.p.c. Zdaniem skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne powstałe na tle wykładni art. 145 § 2 k.c., które miałyby dotyczyć określenia okoliczności będących podstawą wniosku o zmianę postanowienia o ustanowieniu służebności drogi koniecznej. Skarżący twierdzi także, że w rozpoznaniu sprawy przed Sądem pierwszej instancji brał udział sędzia niewłaściwie delegowany, ponieważ decyzję o przeniesieniu tego sędziego podpisał podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. W ocenie skarżącego to zagadnienie prawne, które jest także przyczyną nieważności postępowania, wymaga wypowiedzi Sądu Najwyższego. Nieważność postępowania wynika również z faktu, że w postępowaniu w Sądzie pierwszej instancji orzekał sędzia podlegający wyłączeniu na podstawie art. 48 § 1

pkt 5 k.p.c. W sprawie w przedmiocie ustanowienia służebności drogi koniecznej oraz w sprawie zmiany postanowienia o ustanowieniu tej służebności orzekał ten sam sędzia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, jeżeli skarżący, jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, powinien zagadnienie to przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSCN 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.; z dnia 24 kwietnia 2014 r., II CSK 600/13, niepubl.).

Skarżący, pomimo powoływania się na tę przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zdołał precyzyjnie sformułować zagadnienia prawnego wymagającego ^{jednoznacznego} rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego.

Nieważność postępowania jest odrębną i samodzielną przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.). Kontrola kasacyjna dokonywana przez Sąd Najwyższy obejmuje orzeczenia sądu drugiej instancji, zatem nieważność postępowania jako przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania dotyczy wyłącznie postępowania przed sądem drugiej instancji.

Jedynie na marginesie można zwrócić uwagę, że zagadnienie prawidłowości i skuteczności delegowania sędziego na inne miejsce służbowe zostało wyjaśnione w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2014 r. (BSA-4110-4/2013, OSP 2015, nr 3, poz. 24) a w uchwale tej Sąd Najwyższy w pełnym składzie uznał,

że w wydaniu decyzji o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe na podstawie art. 75 § 3 w zw. z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 427 ze zm.) Minister Sprawiedliwości nie może być zastąpiony przez sekretarza ani podsekretarza stanu. Jednocześnie Sąd Najwyższy przyjął, że wykładnia dokonana w uchwale wiąże dopiero od chwili jej podjęcia (zob. też postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 czerwca 2014 r., III CZ 25/14, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2014 r., III CZ 26/14, niepubl.).

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powinien w oddzielnym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, bez potrzeby głębszej analizy oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2012 r., III CSK 121/12, niepubl.; z dnia 4 grudnia 2012 r., I CSK 302/12, niepubl.; z dnia 11 marca 2014 r., III SK 65/11, niepubl.).

Skarżący w żaden sposób nie wykazał tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej,

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego, jak w sentencji pkt 2, na podstawie art. 520 § 3 w z. z art. 13 § 2, 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ oraz § 7 pkt 3, § 12 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013, poz. 490).

[1.n]